

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

**Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ Ректоры,**

_____ **Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ **2015 ж.**

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

КК 2406 «Қазақстандық құқық» пәні

АЕ 16 Әлеуметтік-этикалық модулі

5В072400 «Технологиялық машиналар және жабдықтар» (салалар бойынша) мамандығы студенттері үшін

Тау-кен факультеті

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus) әзірленеді:
Аға оқытушы Кожухова Мадина Муратовна.
Аға оқытушы Мусаева Жайдары Толеубаевна.

«Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер» кафедрасының мәжілісінде талқыланды
« ____ » _____ 2015 ж. № _____ хаттама
Кафедра меңгерушісі _____ Балшикеев С.Б. « ____ » _____ 2015 ж.

«Сәулет-құрылыс» факультетінің оқу әдістемелік кеңесімен мақұлданды
« ____ » _____ 2015 ж. № _____ хаттама
Төраға _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(Аты-жөні) (Қолы)

« _____ » кафедрасымен келісілді
Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(Аты-жөні) (Қолы)

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
			Қосылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағаттарының саны			
			Лекциялар	Семинар сабақтары	Зертханалық сабақтар					
4	2	3	15	15		30	60	30	90	Тест тапсырмалары

Пәннің мақсаты

«Қазақстандық құқық» пәнін оқытудың мақсаты: қазақстандық патриотизмді тәрбиелеу, білім алушылардың дүниетанымын қалыптастыру, қоғамдық және жеке құқықтық сана мен құқықтық мәдениетті арттыру, Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекетті жетілдіру жағдайын еңгізу.

Пәннің міндеті

Пәнді оқытудың басты міндеті қазіргі қоғам талабы мен мүддесіне негізделген. Пәнді оқытудың басты міндеті заңгер мамандығынан басқа мамандықта оқытын студенттердің мемлекет және құқық теориясының негіздерін меңгеруі, ұлттық құқықтың жетекші саласында қажетті білім алуы болып табылады. Сонымен қатар келесідей міндеттер де негізге алынады: білім алушыларға қоғам өмірінде мемлекет пен құқықтың орны мен ролін айқындап беру, Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесінің даму болашағы мен мәселелерімен таныстыру, қазақстандық мемлекеттік құқықтық механизмді жетілдірудің саяси-субъективті құқықтарды жүзеге асыруды дағдыландыру.

Оқу курсы барысында студент минимум келесідей білімді алуға тиіс: Қазақстан Республикасы Конституциясы нормаларының жүйесін; мемлекет және құқық теориясының салалық заңнамалық маңызды нормаларының негізгі анықтамасы мен категориясын; адам және азаматтың құқықтары мен міндеттерін жүзеге асыру мен тұлғаның құқықтық мәртебесін анықтауды.

Курсты оқу барысының нәтижесінде студенттер білу қажет:

- құқық пен мемлекеттің негізгі түсініктерін, мемлекет, құқық, демократия, адам құқықтары мен бостандықтарының негізгі идеялары мен проблемаларын ашатын сұрақтарды білу;

- құқық саласындағы әдебиеттермен, заңдармен өзге де нормативтік-құқықтық актілермен жұмыс істей білу; сондай-ақ жалпы Қазақстан Республикасының құқықтық актілерін талдау әдістемесін білу;

- Қазақстанның қолданыстағы заңдары туралы жалпы мағлұматтарының

болуы және олардың қоғамдық қатынастардағы орны мен қызметін білу;

- жалпы ғылыми тәсілдерді, сондай-ақ өздерінің ғылыми зерттеулеріне қолданылатын арнайы тәсілдерді түсіну және білу;

- қарастырылатын әрбір құқықсаласында жүйелі түсінік жасай біліп, қазіргі ғылыми зерттеулерге сын көзқараспен қарай біліп, тұжырымдар жасай алу;

- талданатын әр түрлі құқық салалары бойынша жауаптылық мәселелерін білу;

- проблемаларды шешудегі дербестік пен түпнұсқалық және кәсіби деңгейде дербес жоспарлауды және шешу жолдарын білу қажет.

Дағдылана білу:

- Нормативтік құқықтық актілерді берілген әр түрлі құқық салаларына байланысты дұрыс қолдануға дағдылану;

- оқиғалық есептерді шешу процесінде, тәжірибеде заңнамалық нормаларды қолдануға дағылану;

- әр түрлі құқық салалары бойынша оқиғалық есептерді шешу кезінде аналитикалық ой тұжырымдарды қолдана білуге дағдылану;

- өзінің білімін дамытуға және тереңдетуге және жоғары деңгейде болуға дағдылану;

- жетістікпен жұмысқа орналасуға қажетті сипаттар мен дағдыларды игеруге, жеке жауапкершілікті талап ететін бастамашы болуға, қилы жағдайларда проблемаларды шеше білуге, тұрақты болуға, тұрақты кәсіби даму үшін дербес қабілетті болуға дағдылану қажет.

Игеру қажет:

- Құқық теориясы саласындағы білімдерді игеру;

- ғылыми және тәжірибелік терминдер мен ұғымдарды еркін игере білу;

- ситуациялық есептерді шешуде тәжірибелік дағдыларды игере білу;

- барлық құқық саласы бойынша отандық және халықаралық заңдылықтарды игере білу қажет.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
Қазақстан тарихы	Тәуке хан; Жеті Жарғы; Қасым хан; Қасым ханның қасқа жолы
Әлеуметтану	Әлеуметтік мемлекет. Жанұя әлеуметтануы. Қоғамның әлеуметтік құрылысы
Дінтану	Дін, мемлекет, саясат.

Тұрақты деректемелер

«Қазақстандық құқық» пәнін оқу кезінде алынған білімдер студенттер

практикада, жұмысқа орналасарда және күнделікті өмірде нормативтік-құқықтық құжаттарды меңгеру барысында қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.			
	Лекция	Семинар сабақтары	ОСӨЖ	СӨЖ
1. Конституция – Қазақстан Республикасының негізгі заңы. (Ұлт жоспары - Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың бес институционалдық реформаны жүзеге асыру жөніндегі 100 нақты қадам. II. ЗАҢНЫҢ ҮСТЕМДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ. 16,18,21,23,24,25,30,31 қадам)	1	1	2	2
1. Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің конституциялық мәртебесі.	1	1	2	2
2. Қазақстан Республикасының ұлттық рәміздері. Қазақстанда адам құқықтарының жалпыға ортақ декларациясы және адам мен азамат құқықтары мен еркіндік жүйесі.	2	2	4	4
3. Қазақстан Республикасының ұлттық саясаты. Тіл саясатының негізгі принциптері.	2	2	4	4
4. Қазақстан Республикасының діни экстремизмге қарсы күрес туралы заңнамасы.	2	2	4	4
5. Білім және ғылым саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасы. Студенттердің құқығы мен міндеттері.	2	2	4	4
6. ҚР Еңбек заңы және жас маман. (Ұлт жоспары - Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың бес институционалдық реформаны жүзеге асыру жөніндегі 100 нақты қадам. II. ЗАҢНЫҢ ҮСТЕМДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ. 33 қадам)	2	2	4	4
7. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасы. Құқық бұзушылық және олар үшін жауапкершілік шаралары. (Ұлт жоспары - Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың бес институционалдық реформаны жүзеге асыру жөніндегі 100 нақты қадам. II. ЗАҢНЫҢ ҮСТЕМДІГІН	1	1	2	2

ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ. 17,19,20,21,30-31,34 қадам)				
8. Интеллектуалды меншік және оны қорғау	1	1	2	2
9. Отбасы-неке қатынастарын реттеу туралы Қазақстан Республикасы Заңдары	1	1	2	2
10. Қарулы күштер қатарындағы қызмет – Қазақстан Республикасы азаматтарының ізгі борышы мен міндеті	1	1	2	2
ИТОГО	15	15	30	30

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

1. Конституция – Қазақстан Республикасының негізгі заңы. (Ұлт жоспары - Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың бес институционалдық реформаны жүзеге асыру жөніндегі 100 нақты қадам. II. ЗАҢНЫҢ ҮСТЕМДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ. 16,18,21,23,24,25,30,31 қадам)

2. Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің конституциялық мәртебесі.

3. Қазақстан Республикасының ұлттық рәміздері. Қазақстанда адам құқықтарының жалпыға ортақ декларациясы және адам мен азамат құқықтары мен еркіндік жүйесі.

4. Қазақстан Республикасының ұлттық саясаты. Тіл саясатының негізгі принциптері

5. Қазақстан Республикасының діни экстремизмге қарсы күрес туралы заңнамасы.

6. Білім және ғылым саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасы. Студенттердің құқығы мен міндеттері

7. ҚР Еңбек заңы және жас маман. (Ұлт жоспары - Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың бес институционалдық реформаны жүзеге асыру жөніндегі 100 нақты қадам. II. ЗАҢНЫҢ ҮСТЕМДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ. 33 қадам)

8. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасы. Құқық бұзушылық және олар үшін жауапкершілік шаралары. (Ұлт жоспары - Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың бес институционалдық реформаны жүзеге асыру жөніндегі 100 нақты қадам. II. ЗАҢНЫҢ ҮСТЕМДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ. 17,19,20,21,30-31,34 қадам)

9. Интеллектуалды меншік және оны қорғау

10. Отбасы-неке қатынастарын реттеу туралы Қазақстан Республикасы Заңдары

11. Қарулы күштер қатарындағы қызмет – Қазақстан Республикасы азаматтарының ізгі борышы мен міндеті.

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптары

1. Конституциялық құқық түсінігі.
2. Конституция мәні мен түсінігі.
3. Жеке тұлғаның статусы.
4. Конституциялық сап.
5. Мемлекеттік билік органдарының жүйесі.
6. Президенттің конституциялық өкілеттіктері.
7. Президент әкімшілігі және басқа органдар.
8. ҚР Президентінің Республика халқына Жолдауы – аса маңызды

Конституциялық құжат.

9. ҚР Мемлекеттік Елтаңбасы.
10. ҚР Мемлекеттік Туы.
11. ҚР Мемлекеттік Әнұраны.
12. Адам және азаматтардың құқықтары, бостандықтары мен міндеттері.
13. Адам құқықтарын қорғаудың тетіктері.
14. ҚР адам құқығын қорғау жөніндегі өкілетті органдар.
15. Ұлттық саясаттың тағылымдары мен бағыттары.
16. ҚР тіл туралы Заңы.
17. ҚР тілдерді дамыту мен қолданудың 2011-2020 жылдарға арналған

мемлекеттік бағдарламасы.

18. Экстремизм ұғымы. Экстремизмнің формаары.
19. Экстремизмге қарсы іс-қимыл туралы Заңы.
20. Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы Заңы.
21. ҚР білім туралы Заңы.
22. Білім беру жүйесіндегі мемлекеттік басқару.
23. Білім саласындағы мемлекеттік саясаттың принциптері.
24. Білім алушылар мен тәрбиеленушілер Қазақстан Республикасы

Үкіметі бекіткен тәртіптегі құқықтары мен міндеттері.

25. ҚР еңбек заңнамасы
26. Еңбек шарты: оны жасау, тоқтату және бұзу тәртібі
27. Ұжымдық шарт
28. Жұмыс және демалыс уақыты
29. Сыбайлас жемқорлық ұғымы.
30. Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлықпен күрес туралы»

Заңы.

31. Сыбайлас жемқорлықпен байланысты қылмыстар тізімі.
32. Сыбайлас жемқорлыққа байланысты басқа да нормативтік актілер.

Құқықбұзушылық түсінігі, түрлері, белгілері.

33. Теріс қылық және қылмыс түсініктері.
34. Құқықбұзушылық үшін жауапкершілік.
35. Интеллектуалдық меншік ұғымы.
36. Интеллектуалдық меншікті дамыту мен қорғау.
37. Интеллектуалдық меншік түрлері.
38. Тауарлық белгі. Патент ұғымы.
39. Авторлық құқық және басқа да сабақтас құқықтар.
40. Неке: некеге тұрудың, некені тоқтатудың және бұзудың негізі.

41. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттері.
42. Баланың құқықтары мен міндеттері.
43. Алименттік қатынастар.
44. Қарулы Күштер қатарындағы әскери қызметтің құқықтық негізі.
45. Әскери қызметшілердің әскери міндеті мен міртебесі туралы Заңы.
46. Әскери қызметкерлердің әскери қызметінің және статусының қағидалары.
47. Әскери қызметкерлердің құқықтары мен міндеттері.

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	
Лекциялар конспектісі	Жоспарға сәйкес курсты оқып-үйрену	Конспектілер, лекциялар, негізгі және қосымша әдебиеттер	15 апта	Ағымдағы	2,4,6,8,10, 12,14 апталар	5
ОСӨЖ	Жоспарға сәйкес курсты оқып-үйрену	Конспектілер, лекциялар, негізгі және қосымша әдебиеттер	30 біріккен сағаттар	Ағымдағы	Апта сайын	10
Семинар сабағындағы жұмыс	Теориялық білімдерді тексеру	Конспектілер, лекциялар,	15 апта	Ағымдағы	Апта сайын	20
Тестілеу	Білімді тексеру	Конспектілер, лекциялар, негізгі және қосымша әдебиеттер	1 біріккен сағаттар	Аралық	7,14 апта	25
Емтихан	Пән материалының меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	1 студентке 0,2 сағат	Қорытынды	Сессия кезеңінде	40
Қорытынды						100

Саясат және рәсімдер

«Құқық негіздері» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1. Сабакқа кешікпей келуді.

2. Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
3. Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
4. Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
5. Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.
6. Сабақ үстінде оқытушы мен курстастарымен сыпайы, мейірімді қарым-қатынаста болуды.

ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Нормативтік-құқықтық актілер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Алматы: «ЮРИСТ» баспасы, 2007. – 40 бет.
2. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Конституциялық Заңы, 16 желтоқсан 1991 жыл.
3. Қазақ ССР-нің мемлекеттік егемендігі туралы Декларациясы, 25 қазан 1990 жыл.
4. Закон Республики Казахстан «Об изменении наименования КазССР», 10 декабря 1991 год.
5. «Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері туралы» Заңы. 24 наурыз 1998 жыл..
6. Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік нышандары туралы» Заңы, 24 қаңтар 1996 жыл.
7. «Қазақстан Республикасының азаматтығы туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 20 желтоқсан 1991 жыл.
8. «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық Заңы, 20 желтоқсан 1991 жыл.
9. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңы, 26 желтоқсан 1995 жыл.
10. «Қазақстан Республикасындағы балалардың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 5 қараша 2002 жыл.
11. «Азаматтардың ұрпақты болу құқықтары және оларды жүзеге асыру кепілдіктері туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 16 маусым 2004 жыл.
12. «Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 28 тамыздағы № 858 Жарлығы // Егемен Қазақстан 2009 жыл, 28 тамыз, № 281-283 (25680).
13. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі, 15 мамыр 2007 жыл.
14. «Кәсіби одақтар туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 9 сәуір 1993 жыл. №2107.-/Қазақстан Республикасының еңбек туралы негізгі заңдарының актілері.-Алматы: Юрист,2007 жыл.
15. «Халықты жұмыспен қамту туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 23 қаңтар 2001 жыл.
16. «Әскери қызметшілердің контрактісі» туралы Қазақстан

Республикасының Заңы, 20 наурыз 2001 жыл.

17. «Мереке күндері туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 13 желтоқсан 2001 жыл.

18. Қазақстан Республикасының Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы Заңы.- Алматы, Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодексі.

19. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі (Жалпы бөлімі), 27 желтоқсан 1994 жыл.

20. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі (Ерекше бөлімі), 1 шілде 1999 жыл.

21. Қазақстан Республикасының Қылмыстық Кодексі, 16 шілде 1997 жыл.

Негізгі:

1. Ұлт жоспары - Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың бес институционалдық реформаны жүзеге асыру жөніндегі 100 нақты қадам. 06.05.1015 жыл.

2. ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ҚҰҚЫҚ НЕГІЗДЕРІ. Студенттік топтардың кураторларына көмек ретінде. 6-жинақ. Қарағанды 2014.

3. «Қазақстан - 2050»: Стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты. Қазақстан Республикасының Президенті – Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Халқына Жолдауы. – Алматы: ЮРИСТ, 2013. – 44 б.

4. «Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 17 қаңтар 2014 жылғы Қазақстан Халқына Жолдауы.

5. Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық негіздері: оқу құралы/ жалпы ред басқарған А.Н. Ағыбаев. 1 бөлім. – Алматы: Қазақ университеті, 2013. – 300 бет.

6. Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық негіздері: оқу құралы/ жалпы ред басқарған А.Н. Ағыбаев. 2 бөлім. – Алматы: Қазақ университеті, 2013. – 246 бет.

7. Оспанов Қ.И. Құқық негіздері. Оқу құралы. – Алматы: Жеті Жарғы, 2010. – 304 бет.

Қосымша:

1. Матузов Н.И., Малько А.В. Мемлекет және құқық теориясы/ орыс тілінен қазақшаға аударған Б.Ө. Алтынбасов. – Алматы, 2013.

2. Хропанюк В.Н. теория государства и права. – М, 2008.

3. Ағдарбеков Т., Әлайдар А., Алайдаров А., Құқық негіздері. Оқу құралы – Алматы: Нұр пресс, 2008. – 246 бет.

4. Узбеков С., Кобабаев О. Теория государства и права. - Алматы, 2006.

5. А.Ибраева, Н.Ибраев. Теория государства и права. Алматы, 2000.

6. Сулейменов М.К., Басин Ю.Г. Гражданское право. Алматы, 2000.

7. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы: Оқулық. – Алматы: Дәнекер, 2000 – 1-том. Ерекше бөлім. – 428 б. 2-том. Ерекше бөлім.-378 б.

8. Ағыбаев А.Н. ҚР Қылмыстық кодексіне түсіндірме. 808 б.т. Алматы, 2012 ж.

9. Правовое регулирование оплаты труда работников. Алматы, 2005.

10. Алексеева Д.Г., Пыхтин С.В., Хоменко Е.Г. Банковское право. М.: Юрист, 2003.- 480 с.

11. Байдельдинов Д.Л., Бекишева С.Д. Экологическое право Республики Казахстан. Алматы – 2004. – 117с.